

TTIP: Komise představila svoji představu řešení sporů mezi státem a investorem

Všichni aktéři musí mít důvěru v nově vytvořený systém.

Před 11. kolem jednání o Transatlantickém obchodním a investičním partnerství (TTIP) zveřejnila Evropská komise dne 16. 9. 2015 byznysem dlouho očekávaný nový a transparentní systém pro řešení sporů mezi investory a státy – Soudní systém pro investice (**Investment Court System**). Tento nový systém by měl nahradit existující mechanismus ISDS (Investor-to-state dispute settlement) v probíhajících a budoucích jednáních o investičních dohodách – včetně TTIP.

Návrh je vytvořen na základě vstupů Evropského parlamentu, členských států, národních parlamentů a zainteresovaných stran v rámci veřejné konzultace k ISDS. Cílem je zaručit, aby všichni aktéři měli plnou důvěru v tento systém. Vychází ze stejných klíčových elementů jako domácí a mezinárodní soudy, zachovává právo vlád regulovat a zajišťuje transparentnost a předvídatelnost. Součástí systému bude i nový odvolací tribunál (**Appeal Tribunal**). Soudu by měl předsedat panel složený z 15 soudců – 5 z EU, 5 z USA a 5 z třetích zemí. Umístění soudu není stanoveno, může být v Bruselu, Washingtonu nebo v hlavních městech členských států EU. Jednání budou veřejná a dokumenty on-line k dispozici.

Místopředseda Evropské komise **Frans Timmermans**, zodpovědný za zlepšování právní úpravy, interinstitucionální vztahy, právní stát a Listinu základních práv, označuje návrh jako průlomový: „*Nový soud pro investice bude složen z plně kvalifikovaných soudců, procesy budou transparentní a případy budou řešeny na základě jasných pravidel.*“ Komisařka pro obchod **Cecilia Malmström** návrh komentovala slovy: „*Plníme dané sliby a navrhujeme nový, moderní systém investičního soudu, fungující na demokratickém principu a veřejné kontrole.*“

Zveřejněním návrhu proces nekončí, Komise bude nyní jednat s Radou a Evropským parlamentem. Jakmile bude text prodiskutován, bude předložen jako text EU v rámci jednání EU-USA a bude použit pro probíhající i budoucí jednání v investiční oblasti.

Návrh z perspektivy byznysu

Ve společném stanovisku české podnikatelské reprezentace – Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR (KZPS ČR), Hospodářské komory ČR (HK ČR) a Svazu průmyslu a dopravy ČR vydaném v květnu 2015 je jasně řečeno: „**Podporujeme zavedení mezinárodního mechanismu pro urovnávání sporů mezi investorem a státem (ISDS). Mezinárodní dohoda o investicích (IIA) přímo vyžaduje sjednání mezinárodního mechanismu řešení sporů mezi státem a investorem. Text zakotvený v Komplexní hospodářské a obchodní dohodě s Kanadou (CETA) by se mohl stát východiskem pro nalezení správné rovnováhy mezi efektivní ochranou investorů a právem regulovat.**“

Řada definic a prvků je skutečně převzata z ustanovení CETA s Kanadou, nové prvky je však třeba analyzovat z pohledu, jaké by mohly pro byznys mít dopady. Komisařka Malmström v doprovodném komentáři k textu uvádí, že bude na členských státech, aby podnikům a veřejnosti vysvětlily podstatu nového systému. SP ČR bude záležitost sledovat ve spolupráci s BUSINESSEUROPE na evropské úrovni a Ministerstvem průmyslu a dopravy na národní úrovni.

Vladimíra Drbalová
Mezinárodní vztahy – Evropské záležitosti